

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Β1' Πολιτικό Τμήμα

Συγκροτήθηκε από τους δικαστές, Λουκά Μόρφη, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Δήμητρα Ζώη, Ιωάννα Μαργέλλου-Μπουλταδάκη, Ιωάννη Δουρουκλάκη και Δημητρία Στρούζα-Ξένου, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο κατάστημά του, την 11 Ιανουαρίου 2022, με την παρουσία και της Γραμματέως Ελένης Τσιουρή, για να δικάσει την υπόθεση, μεταξύ:

Της αναιρεσείουσας: Ε. Σ. του Γ., κατοίκου ... που παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Παναγιώτη Παπανικολάου, ο οποίος κατέθεσε προτάσεις. Της αναιρεσίβλητης: ανώνυμης βιομηχανικής εταιρείας με την επωνυμία "...", όπως εκπροσωπείται νόμιμα, που εδρεύει στον ... και παραστάθηκε δια δηλώσεως (ΚΠολΔ 242 παρ.2) του πληρεξουσίου δικηγόρου Κωνσταντίνου Χασομέρη, ο οποίος κατέθεσε προτάσεις.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 4-7-2014 αγωγή της ήδη αναιρεσίβλητης, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν η 1830/2018 οριστική απόφαση του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου και, κατόπιν ασκήσεως εφέσεως, η 1543/2020 απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας, ζητά η αναιρεσείουσα με την από 5-6-2020 αίτησή της. Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε με τη σειρά της από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω. Εισηγήτρια ορίσθηκε η Αρεοπαγίτης Δήμητρα Ζώη. Ο πληρεξούσιος της αναιρεσείουσας ζήτησε την παραδοχή της αίτησης και την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στα δικαστικά έξοδα.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Με την από 5-6-2020 αίτηση διώκεται η αναίρεση της εκδοθείσας αντιμωλία των διαδίκων, κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών, υπ' αριθμ. 1543/2020 αποφάσεως του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών. Με την απόφαση αυτή το Εφετείο, αφού συνεκδίκασε τις από 5-11-2018 και 12-11-2018 αντίθετες εφέσεις των διαδίκων κατά της υπ' αριθμ. 1830/2018 οριστικής αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, απέρριψε την πρώτη έφεση της ενάγουσας και ήδη αναιρεσείουσας και έκανε δεκτή τη δεύτερη έφεση της εναγομένης και ήδη αναιρεσίβλητης εταιρείας και αφού εξαφάνισε την εκκαλούμενη απόφαση και κράτησε την υπόθεση, δικάζοντας στη συνέχεια επί της από 4-7-2014 αγωγής, με την οποία η ενάγουσα ζητούσε την αναγνώριση της ακυρότητας της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας της και την

επιδίκαση μισθών υπερημερίας και λοιπών μισθολογικών διαφορών, δέχθηκε εν μέρει αυτή. Η αίτηση αναιρέσεως ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (άρθρ. 552, 553, 556, 558, 564 παρ.3, 566 παρ.1 ΚΠολΔ) και ως εκ τούτου είναι παραδεκτή (άρθ. 577 παρ.1 ΚΠολΔ) και πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς το παραδεκτό και βάσιμο των λόγων της (άρθρ. 577 παρ.3 ΚΠολΔ). Από τις διατάξεις των άρθρων 669 παρ.2 ΑΚ, 1 του ν. 2112/1920, 1 και 5 του ν. 3198/1955, συνάγεται ότι η καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου συνιστά δικαίωμα του εργοδότη ή του εργαζομένου και είναι μονομερής, αναιτιώδης δικαιοπραξία. Ως εκ τούτου, το κύρος αυτής δεν εξαρτάται από την ύπαρξη ή την ελαττωματικότητα της αιτίας, για την οποία γίνεται. Η άσκηση της, όμως, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, προφανώς, τα όρια που διαγράφει η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή ο οικονομικός σκοπός αυτής (ΑΚ 281). Οπότε, σε περίπτωση τέτοιας υπέρβασης, η καταγγελία καθίσταται απαγορευμένη, ως καταχρηστική και, κατά συνέπεια, άκυρη (ΑΚ 174, 180). Ειδικότερα, η εκ μέρους του εργοδότη καταγγελία της σύμβασης εργασίας θεωρείται καταχρηστική, όταν υπαγορεύεται από κίνητρα ξένα προς το σκοπό, για τον οποίο έχει προβλεφθεί, ως δικαίωμα. Αυτό μπορεί να συμβεί σε περιπτώσεις, κατά τις οποίες η καταγγελία γίνεται από εμπάθεια ή διάθεση εκδίκησης, ύστερα από προηγηθείσα νόμιμη, αλλά μη αρεστή στον εργοδότη, συμπεριφορά του εργαζομένου. Δεν θεωρείται καταχρηστική η καταγγελία, όταν δεν υπάρχει γι' αυτήν κάποια εμφανής ή αληθής αιτία, διότι, λόγω του αναιτιώδους χαρακτήρα της καταγγελίας, δεν είναι ο εργοδότης, εκείνος που πρέπει να τη δικαιολογήσει. Ο εργαζόμενος, επιδιώκοντας την αναγνώριση της ακυρότητας της καταγγελίας, πρέπει να επικαλεσθεί και να αποδείξει συγκεκριμένα περιστατικά, εξαιτίας των οποίων η άσκηση του σχετικού δικαιώματος του εργοδότη υπερβαίνει, προφανώς, τα όρια που διαγράφει η ΑΚ 281 και, εκ του λόγου αυτού, καθίσταται απαγορευμένη (ΑΠ 729/2018, 769/2016). Η καταγγελία που έγινε για οικονομοτεχνικούς λόγους, γιατί η οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως ήταν κακή και επέβαλλε οικονομίες, δεν συνιστά καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος αυτού του εργοδότη (ΑΠ 1324/2000). Ειδικότερα, επί απολύσεων που οφείλονται σε οικονομοτεχνικούς λόγους, όπως, μεταξύ άλλων, είναι η αναδιοργάνωση των υπηρεσιών ή τμημάτων της επιχειρήσεως και η μείωση του προσωπικού για λόγους οικονομικών που επιβάλλονται από συγκεκριμένες συνθήκες τις οποίες αντιμετωπίζει η επιχείρηση, η απόφαση του εργοδότη να αντεπεξέλθει στη διαφαινόμενη οικονομική κρίση της επιχειρήσεως δεν ελέγχεται από τα δικαστήρια. Ελέγχεται όμως ο αιτιώδης σύνδεσμος της επιλογής αυτής και της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας συγκεκριμένου εργαζομένου, ως εσχάτου μέσου αντιμετώπισης των προβλημάτων της επιχείρησης, καθώς και ο τρόπος επιλογής του εν λόγω εργαζομένου ως απολυτέου, η οποία (επιλογή) πρέπει να πραγματοποιείται με αντικειμενικά κριτήρια, όπως επιβάλλουν η καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη. Ειδικότερα, ο εργοδότης οφείλει κατά την επιλογή του απολυτέου μεταξύ των εργαζομένων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία και ειδικότητα και είναι του ίδιου επιπέδου από άποψη ικανότητας, προσόντων και υπηρεσιακής απόδοσης, να λάβει

υπόψη του και να συνεκτιμήσει τα κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια της αρχαιότητας, η οποία, ως αντικειμενικό κριτήριο, εκτιμάται υπό την έννοια της διάρκειας της απασχόλησης του εργαζομένου στη συγκεκριμένη επιχείρηση, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προϋπηρεσία του σε άλλους εργοδότες, της ηλικίας, της οικογενειακής κατάστασης κάθε μισθωτού, της αποδοτικότητας και της δυνατότητας εξεύρεσης από αυτόν άλλης εργασίας ή έστω να προτείνει στο μισθωτό, που πρόκειται να απολυθεί, την απασχόλησή του σε άλλη θέση, έστω και κατώτερη εκείνης που αυτός κατείχε, εφόσον βεβαίως υπάρχει τέτοια κενή θέση στην επιχείρηση του και ο υπό απόλυση μισθωτός είναι κατάλληλος να εργασθεί σε αυτή (ΑΠ 1279/2019, 1267/2019, 1162/2019, 573/2007, 397/2004). Ο μισθωτός, ο οποίος έχει αξιώσεις από άκυρη για το λόγο αυτό καταγγελία, οφείλει να εκθέσει σαφώς, είτε καθ' υποφοράν στην αγωγή του, είτε αντενιστάμενος με δήλωση στο ακροατήριο εκτός από τις δικές του ανάγκες, την αρχαιότητα, την ηλικία και την οικονομική και οικογενειακή κατάσταση και εκείνες συγκεκριμένων συναδέλφων του, που έπρεπε να απολυθούν αντ' αυτού (ΑΠ 460/2013, 31/2013, 355/2009). Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 παρ.1 εδ. α' του ΚΠολΔ αναιρέση επιτρέπεται μόνο, αν παραβιάσθηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται αν δεν εφαρμοσθεί, ενώ συνέτρεχαν οι πραγματικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του, ή εάν εφαρμοσθεί, ενώ δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και εάν εφαρμοσθεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε ως ψευδής ερμηνεία του κανόνα δικαίου, δηλαδή όταν το δικαστήριο της ουσίας προσέδωσε σε αυτόν έννοια διαφορετική από την αληθινή, είτε ως κακή εφαρμογή, ήτοι εσφαλμένη υπαγωγή σ' αυτόν των περιστατικών της ατομικής περίπτωσης που καταλήγει σε εσφαλμένο συμπέρασμα με τη μορφή του διατακτικού (ΟΛΑΠ 1/2016, 2/2013, 7/2006). Με τον παραπάνω λόγο αναιρέσεως ελέγχονται τα σφάλματα του δικαστηρίου της ουσίας κατά την εκτίμηση της νομικής βασιμότητας της αγωγής και των ισχυρισμών (ενστάσεων) των διαδίκων, καθώς και τα νομικά σφάλματα του ανωτέρω δικαστηρίου κατά την έρευνα της ουσίας της διαφοράς.

Στην προκειμένη περίπτωση, από την επισκόπηση του δικογράφου της ένδικης αγωγής (άρθρ. 561 παρ.2 ΚΠολΔ) προκύπτει ότι η ενάγουσα και ήδη αναιρεσειούσα ισχυρίσθηκε, στην έκταση που ενδιαφέρει εν προκειμένω, ότι προσελήφθη από την εναγομένη και ήδη αναιρεσίβλητη εταιρεία στις 20-2-2002 με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, ως εργάτρια στο τμήμα καθαρισμού αλιευμάτων στο εργοστάσιο που η τελευταία διατηρεί στον ... και έκτοτε παρείχε σ' αυτή τις υπηρεσίες της μέχρι τις 24-4-2014, οπότε η εναγομένη κατήγγειλε τη σύμβασή της. Ότι η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας της ήταν άκυρη ως καταχρηστική, για το λόγο ότι η εναγομένη δεν έλαβε υπόψη της τα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια και διατήρησε στη θέση τους άλλες έξι (6) εργαζόμενες, οι οποίες είχαν μικρότερη προϋπηρεσία και λιγότερα οικονομικά και οικογενειακά βάρη σε σύγκριση με αυτή. Με βάση τα παραπάνω ζήτησε να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της καταγγελίας της εργασίας της, να υποχρεωθεί η εναγομένη να την απασχολεί, με την απειλή χρηματικής ποινής και να της επιδικαστούν μισθοί υπερημερίας για το χρονικό

διάστημα από 24-4-2014 έως 24-4-2015. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο με την υπ' αριθμ. 1830/2018 απόφασή του αναγνώρισε ως άκυρη την καταγγελία της συμβάσεως εργασίας της ενάγουσας και επιδίκασε σ' αυτήν μισθούς υπερημερίας. Το Εφετείο, επιλαμβανόμενο των σχετικών ως άνω αιτημάτων της αγωγής, στα πλαίσια εξετάσεως της από 12-11-2018 εφέσεως της εναγομένης, με την προσβαλλόμενη απόφασή του, δέχθηκε την έφεση και αφού εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση και κράτησε για εκδίκαση την ένδικη αγωγή κατά τα ως άνω αιτήματα, απέρριψε αυτή ως μη νόμιμη, για το λόγο ότι τα περιστατικά που επικαλείται η ενάγουσα και αληθή υποτιθέμενα δεν συνιστούν καταχρηστική άσκηση του εργοδοτικού δικαιώματος, αφού δεν γίνεται αναφορά ότι η απόλυση της ενάγουσας έλαβε χώρα για οικονομοτεχνικούς λόγους, ώστε να γεννάται υποχρέωση της εναγομένης να τηρήσει τα επικαλούμενα αντικειμενικά κριτήρια, όπως επιβάλλονται από την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη κατά την επιλογή αυτής (έναντι άλλων συναδέλφων της) ως απολυτέας, αλλά ούτε γίνεται αναφορά ότι η απόλυση της ενάγουσας οφείλεται σε εμπάθεια ή σε λόγους εκδικήσεως. Με την κρίση του αυτή το Εφετείο, αξιώνοντας την επίκληση των ως άνω στοιχείων για τη νομική βασιμότητα της αγωγής, με την οποία η ακυρότητα της καταγγελίας ως καταχρηστικής θεμελιώνεται στην παράλειψη της εναγομένης να λάβει υπόψη της για την επιλογή του απολυτέου, τα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια των υπολοίπων έξι (6) εργαζομένων της, που διατήρησε στη θέση τους, ουδώς παραβίασε ευθέως τη διάταξη του άρθρ. 281 του ΑΚ, αφού για να γεννηθεί υποχρέωση της εναγομένης να τηρήσει κατά την καταγγελία της συμβάσεως εργασίας τα ως άνω αντικειμενικά κριτήρια για την επιλογή του απολυτέου, πρέπει η καταγγελία να οφείλεται σε οικονομοτεχνικούς λόγους, δηλαδή να γίνεται για την αναδιοργάνωση της επιχείρησης που καθιστά αναγκαία τη μείωση του προσωπικού και τούτο να αναφέρεται, έστω καθ' υποφορά στην αγωγή, ενώ περαιτέρω ουδεμία αναφορά γίνεται σ' αυτή ότι η απόλυση της ενάγουσας οφείλεται σε άλλους λόγους, όπως εμπάθειας ή σε λόγους εκδικήσεως για τη θεμελίωση της σχετικής αξιώσεως στη διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ. Επομένως, ο υποστηρίζων τα αντίθετα τέταρτος λόγος αναιρέσεως, κατά τα τρία μέρη του, όπως ορθά εκτιμάται από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με τον οποίο αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η παραπάνω πλημμέλεια, είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί. Με τη διάταξη του αριθμού 8 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, που στόχο έχει τη διασφάλιση του συζητητικού συστήματος (άρθρ. 106 ΚΠολΔ), αλλά και την αρχή της ακρόασης των διαδίκων (άρθρ. 110 παρ. 2 ΚΠολΔ), ορίζεται ότι αναίρεση επιτρέπεται και όταν το δικαστήριο παρά το νόμο έλαβε υπόψη του πράγματα που δεν προτάθηκαν ή δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής ως "πράγματα" θεωρούνται οι πραγματικοί ισχυρισμοί των διαδίκων, που έχουν αυτοτελή ύπαρξη και τείνουν στη θεμελίωση, κατάλυση ή παρακώλυση ουσιαστικού ή δικονομικού δικαιώματος, που ασκήθηκε είτε ως επιθετικό είτε ως αμυντικό μέσο και άρα στηρίζουν το αίτημα αγωγής, ανταγωγής, ένστασης ή αντένστασης (ΟΛΑΠ 25/2003, 3/1997, 11/1996). "Πράγματα"

κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης αποτελούν και οι επί μέρους λόγοι εφέσεως, που περιέχουν παράπονα κατά αποφάσεως του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, με την οποία απορρίφθηκε αυτοτελής ισχυρισμός του εκκαλούντος ή έγινε δεκτός αυτοτελής ισχυρισμός του αντιδίκου του (ΟΛΑΠ 22/2005, 11/1996, ΑΠ 71/2019, 2221/2014, 845/2011, 1434/2010). Περαιτέρω κατά το άρθρο 522 του ΚΠολΔ, με την άσκηση της έφεσης η υπόθεση μεταβιβάζεται στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο μέσα στα όρια που καθορίζονται με την έφεση και τους πρόσθετους λόγους. Η διάταξη αυτή ρυθμίζει ειδικώς, σε σχέση με την έφεση, την καθιερούμενη από το άρθρο 106 του ΚΠολΔ γενική αρχή της διάθεσης, σύμφωνα με την οποία το δικαστήριο ενεργεί μόνον ύστερα από αίτηση διαδίκου και αποφασίζει με βάση τους πραγματικούς ισχυρισμούς που προτείνουν και αποδεικνύουν οι διάδικοι και τις αιτήσεις που υποβάλλουν, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Το αίτημα συνεπώς της έφεσης και οι λόγοι αυτής, που το στηρίζουν, οριοθετούν το μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της έφεσης. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, για να αποφασίσει, αν πρέπει ή όχι να εξαφανίσει την εκκαλούμενη απόφαση, είναι υποχρεωμένο να περιοριστεί στην έρευνα μόνον των παραπόνων που διατυπώνονται με τους λόγους της έφεσης ή τους πρόσθετους λόγους και των ισχυρισμών που, ως υπεράσπιση κατά των λόγων αυτών, προβάλλει, σύμφωνα με το άρθρο 527 αριθ. 1 του ΚΠολΔ ο εφεσίβλητος, καθώς και εκείνων των ζητημάτων, η έρευνα των οποίων προηγείται, ως αναγκαίο προαπαιτούμενο για να ληφθεί απόφαση σε σχέση με τα παράπονα που διατυπώνονται με τους λόγους έφεσης και τα οποία κατά νόμο εξετάζει αυτεπαγγέλτως το δικαστήριο, όπως είναι το ορισμένο ή η νομική βασιμότητα της αγωγής ή της ένστασης, που αυτεπαγγέλτως τα εξετάζει το εφετείο στην περίπτωση που με την έφεση διατυπώνονται παράπονα μόνον για την κρίση ως προς την ουσιαστική βασιμότητα αυτών (ΑΠ 782/2019, 226/2016, 845/2011, 279/2010). Εξάλλου, κατά το άρθρο 520 παρ. 1 του ιδίου Κώδικα, οι λόγοι έφεσης πρέπει να είναι σαφείς και ορισμένοι και να αναφέρονται σε συγκεκριμένες νομικές ή ουσιαστικές πλημμέλειες, που αποδίδονται από τον εκκαλούντα στην προσβαλλόμενη με την έφεση οριστική απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου. Σφάλματα ή παραλείψεις του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου που δεν προσβάλλονται με λόγο έφεσης από τον εκκαλούντα δεν μπορούν να ερευνηθούν αυτεπαγγέλτως από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, του οποίου η εξουσία οριοθετείται κατά τα ανωτέρω από τους λόγους έφεσης και το αίτημα που στηρίζεται σε αυτούς (ΑΠ 248/2019, 781/2017, 1529/2001). Επομένως η παραδοχή από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ανύπαρκτου λόγου έφεσης ή η επανάκριση κεφαλαίου της αποφάσεως έξω από τα όρια της έφεσης και των προσθέτων λόγων συνιστούν πλημμέλειες που εμπίπτουν στον από τον αριθμό 8 του άρθρου 559 του ΚΠολΔ αναιρετικό λόγο, εκτός αν πρόκειται για ισχυρισμούς που κατά τα ανωτέρω όφειλε να ερευνήσει και αυτεπαγγέλτως το δευτεροβάθμιο δικαστήριο (ΟΛΑΠ 22/2005). Στην προκειμένη περίπτωση η αναιρεσίευσα, με τον πρώτο, κατά το πρώτο σκέλος του, από τον αριθμ. 8 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, λόγο αναιρέσεως προσάπτει στην προσβαλλόμενη απόφαση την πλημμέλεια ότι, έλαβε υπόψη της πράγματα που δεν προτάθηκαν και

έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης και ειδικότερα δέχθηκε ότι καταβλήθηκαν στην ενάγουσα και ήδη αναιρεσείουσα τα αναφερόμενα σ' αυτή ποσά για αποδοχές αδείας, επιδόματα αδείας και επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα (αντικείμενο της ένδικης αγωγής είναι η επιδίκαση διαφορών μεταξύ των νομίμων και καταβληθέντων ως άνω αποδοχών αδείας και επιδομάτων αδείας και εορτών), χωρίς να προσβληθούν με σχετικό λόγο έφεσης οι παραδοχές της εκκαλουμένης αποφάσεως αναφορικά με τα μικρότερα αναφερόμενα ποσά, που δέχθηκε ότι καταβλήθηκαν σ' αυτή (αναιρεσείουσα) για τις παραπάνω αιτίες. Όπως προκύπτει από την επισκόπηση του δικογράφου της από 12-11-2018 έφεσης της εναγομένης και ήδη αναιρεσίβλητης, για την έρευνα της βασιμότητας του ως άνω αναιρετικού λόγου (ΚΠολΔ 561 παρ. 2), η αναιρεσίβλητη, με τους σχετικούς έβδομο και όγδοο λόγους της έφεσής της, επικαλούμενη κακή εκτίμηση των αποδείξεων από το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο κατά το μέρος που έκανε εν μέρει δεκτά ως ουσιαστικά βάσιμα τα κεφάλαια της αγωγής που αφορούσαν διαφορές αποδοχών και επιδομάτων αδείας, και επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, παραπονέθηκε για την εν μέρει παραδοχή της αγωγής ως προς τα κεφάλαια αυτά και επικαλούμενη ολοσχερή εξόφληση των ένδικων αξιώσεων, ζήτησε την απόρριψη της αγωγής στο σύνολό της. Επομένως, με τους ανωτέρω λόγους έφεσης τα κεφάλαια αυτά της εκκαλουμένης αποφάσεως μεταβιβάστηκαν, κατ' άρθρ. 522 ΚΠολΔ, στο δευτεροβάθμιο Δικαστήριο στο σύνολό τους. Το Εφετείο, με την προσβαλλόμενη απόφασή του, σχετικά με τα προσβαλλόμενα με τον ως άνω λόγο της αίτησης αγωγικά κεφάλαια δέχθηκε τα ακόλουθα: Η ενάγουσα προσελήφθη στις 20-2-2002 από την εναγομένη εταιρεία με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, προκειμένου να εργαστεί ως εργάτρια στο τμήμα καθαρισμού θαλασσινών (ψαριών και μαλακίων), στο εργοστάσιο που διατηρεί η τελευταία στον ..., ενώ από 1-1-2006 εργάστηκε στο τμήμα συσκευασίας της επιχείρησης. Η εναγομένη αποτελεί βιομηχανική μονάδα επεξεργασίας, διατήρησης, τυποποίησης και κατάψυξης ψαριών και μαλακίων, ετοιμών γευμάτων με κύριο συστατικό το ψάρι και αποθηκών ψυγείων. Κατά την πρόσληψη της ενάγουσας συμφωνήθηκε ότι αυτή θα εργάζεται με πενθήμερο σύστημα εργασίας (Δευτέρα - Παρασκευή), σαράντα ώρες εβδομαδιαίως και οκτώ ώρες ημερησίως με ωράριο 6:30 έως 15:00 και με διάλειμμα μισής ώρας (11:30 - 12:00). Κατά το χρόνο της πρόσληψής της, η ενάγουσα δήλωσε στην εναγομένη ότι είναι έγγαμη και διαθέτει τριετή προϋπηρεσία ως εργάτρια, χωρίς όμως να προσκομίσει σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα προς απόδειξη της επικαλούμενης προϋπηρεσίας της, έτσι δεν της αναγνωρίστηκε από την εργοδότηρα προϋπηρεσία, όπως προκύπτει από τον 2684/13-11-2001 προσκομιζόμενο πίνακα προσωπικού της που έχει κατατεθεί στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας. Η ενάγουσα, η οποία ήταν κάτοχος νόμιμα θεωρημένου βιβλιαρίου υγείας καθόλο το διάστημα της εργασίας της, απολύθηκε από την εναγομένη στις 24-4-2014. Σύμφωνα με τις από 2-4-2008, από 15-7-2010 και από 1-7-2011 ΕΓΣΣΕ, το Ν. 4046/2012 και την ΠΥΣ 6/2012, το νόμιμο ημερομίσθιο της ενάγουσας βάσει της προϋπηρεσίας της και της οικογενειακής της κατάστασης, είχε διαμορφωθεί για το

επίδικο χρονικό διάστημα (2009 - 2014) ως εξής: α) από 1-1-2009 έως 30-4-2009 (με 2 τριετίες συμπληρωμένες) στο ποσό των 37,16 ευρώ β) από 1-5-2009 έως 28-2-2011 (με 2 τριετίες συμπληρωμένες) στο ποσό των 39,20 ευρώ γ) από 1-3-2011 έως 30-6-2011 (με 3 τριετίες συμπληρωμένες) στο ποσό των 40,82 ευρώ δ) από 1-7-2011 έως 28-2-2012 (με 3 τριετίες συμπληρωμένες) στο ποσό των 41,47 ευρώ ε) από 1-3-2012 έως 28-2-2014 (με 3 τριετίες συμπληρωμένες) στο ποσό των 32,73 ευρώ. Το ημερομίσθιο που κατέβαλλε η εναγομένη στην ενάγουσα κατά τα προαναφερόμενα χρονικά διαστήματα ανερχόταν, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της τελευταίας, ως εξής: α) από 1-1-2009 έως 30-4-2009 στο ποσό των 38,66 ευρώ β) από 1-5-2009 έως 28-2-2011 στο ποσό των 40,70 ευρώ γ) από 1-3-2011 έως 30-6-2011 στο ποσό των 41,82 ευρώ δ) από 1-7-2011 έως 31-7-2012 στο ποσό των 41,82 ευρώ ε) από 1-8-2012 έως 28-2-2014 στο ποσό των 39,08 ευρώ, το ύψος του οποίου συνομολογεί η εναγομένη..... Περαιτέρω, για επιδόματα εορτών Χριστουγέννων η ενάγουσα δικαιούτο τα κάτωθι ποσά: 1) για το έτος 2009 το ποσό των 1.059,88 ευρώ (καταβαλλόμενο το μήνα Δεκέμβριο ημερομίσθιο $40,70 \times 25 \times 1,04166$), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το ποσό των 1001,60 ευρώ, συνεπώς της οφείλεται το υπόλοιπο ποσό των 58,28 ευρώ, 2) για το έτος 2010 το ποσό των 1.059,88 ευρώ (ημερομίσθιο $40,70 \times 25 \times 1,04166$), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το ποσό των 1.046,11 ευρώ, συνεπώς της οφείλεται το υπόλοιπο ποσό των 13,77 ευρώ 3) για το έτος 2011 το ποσό των 1.089,05 ευρώ (ημερομίσθιο $41,82 \times 25 \times 1,04166$), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το ποσό των 1.063,84 ευρώ, συνεπώς της οφείλεται το υπόλοιπο ποσό των 25,21 ευρώ 4) για το έτος 2012 το ποσό των 1.017,70 ευρώ (ημερομίσθιο $39,08 \times 25 \times 1,04166$), το οποίο και της έχει καταβληθεί 5) για το έτος 2013 το ποσό των 1.017,70 ευρώ (ημερομίσθιο $39,08 \times 25 \times 1,04166$), το οποίο και της έχει καταβληθεί. Οι προαναφερόμενες καταβολές έναντι του επιδόματος Χριστουγέννων προκύπτουν από τις προσκομιζόμενες μισθοδοτικές καταστάσεις όπου αναγράφεται το μεικτό ποσό των εν λόγω αποδοχών, σε συνδυασμό με τις υπογεγραμμένες από τη ενάγουσα αποδείξεις πληρωμής (για το έτος 2009) και τις προσκομιζόμενες αποδείξεις συναλλαγής της Τράπεζας ALPHA BANK για κατάθεση στον με αριθμό GR... λογαριασμό που τηρούσε στην άνω Τράπεζα η ενάγουσα (για τα λοιπά έτη), των καθαρών ποσών των άνω αποδοχών (αφαιρουμένων των κρατήσεων του εργαζομένου). Συνολικά, για διαφορές επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων η ενάγουσα δικαιούται το ποσό των 97,26 ευρώ. Για επιδόματα εορτών Πάσχα η ενάγουσα δικαιούτο τα κάτωθι ποσά: 1) για το έτος 2009 το ποσό των 604,05 ευρώ (καταβαλλόμενο το μήνα Απρίλιο ημερομίσθιο $38,66 \times 15 \times 1,04166$), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το ποσό των 528,55 ευρώ, συνεπώς της οφείλεται το υπόλοιπο ποσό των 75,50 ευρώ, 2) για το έτος 2010 το ποσό των 635,93 ευρώ (ημερομίσθιο $40,70 \times 15 \times 1,04166$), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το ποσό των 620,04 ευρώ, συνεπώς της οφείλεται το υπόλοιπο ποσό των 15,89 ευρώ, 3) για το έτος 2011 το ποσό των 653,43 ευρώ (ημερομίσθιο $42,82 \times 15 \times 1,04166$), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το ποσό των 609,87 ευρώ, συνεπώς της οφείλεται το

υπόλοιπο ποσό των 43,56 ευρώ, 4) για το έτος 2012 το ποσό των 610,62 ευρώ (ημερομίσθιο 39,08 X 15 X 1,04166), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το μεγαλύτερο ποσό των 637,10 ευρώ, συνεπώς ουδέν της οφείλεται, 5) για το έτος 2013 το ποσό των 610,62 ευρώ (ημερομίσθιο 39,08 X 15 X 1,04166), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το ποσό των 600,44 ευρώ, συνεπώς της οφείλεται το υπόλοιπο ποσό των 10,18 ευρώ, 6) για το έτος 2014 το ποσό των 610,62 ευρώ (ημερομίσθιο 39,08 X 15 X 1,04166), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το ποσό των 590,27 ευρώ, συνεπώς της οφείλεται το υπόλοιπο ποσό των 20,35 ευρώ. Οι προαναφερόμενες καταβολές έναντι του επιδόματος Πάσχα προκύπτουν από τις προσκομιζόμενες μισθοδοτικές καταστάσεις όπου αναγράφεται το μεικτό ποσό των εν λόγω αποδοχών, σε συνδυασμό με τις υπογεγραμμένες από τη ενάγουσα αποδείξεις πληρωμής (για τα έτη 2009-2010) και τις προσκομιζόμενες αποδείξεις συναλλαγής της Τράπεζας ALPHA BANK για κατάθεση στον με αριθμό GR... λογαριασμό που τηρούσε στην άνω Τράπεζα η ενάγουσα (για τα λοιπά έτη), των καθαρών ποσών των άνω αποδοχών (αφαιρουμένων των κρατήσεων του εργαζομένου). Συνολικά, για διαφορές επιδομάτων εορτών Πάσχα η ενάγουσα δικαιούται το ποσό των 165,48 ευρώ. Αναφορικά με την ετήσια κανονική άδεια αποδείχθηκε ότι η ενάγουσα για τα επίδικα έτη 2009 - 2013 έλαβε πλήρη άδεια 26 ημερών (για τα 4 πρώτα έτη) και 30 ημερών (για το τελευταίο), όπως δικαιούτο. Τούτο προκύπτει από τα προσκομιζόμενα από την εναγομένη βιβλία αδειών, στα οποία αναγράφεται ότι η ενάγουσα έχει λάβει ετήσια κανονική άδεια για το έτος από 31/8 έως 29/9, για το έτος 2010 από 1/6 έως 30/6, για το έτος 2011 από 1/8 έως 31/8, για το έτος 2012 από 1/6 έως 7/7 και για το έτος 2013 από 20/7 έως 27/8, λαμβάνοντας και τις αποδοχές αδειάς της. Στα εν λόγω βιβλία, ως προς τα οποία δεν προκύπτει υποχρέωση θεώρησής τους από κάποια αρχή, έχει τεθεί η υπογραφή της ενάγουσας. Από τη σύγκριση των υπογραφών που έχουν τεθεί στα βιβλία αδειών (τη γνησιότητα των οποίων η ίδια αμφισβητεί) με τις υπογραφές που έχουν τεθεί στις αναγγελίες όρων ατομικής σύμβασης εργασίας της, στην καταγγελία της σύμβασής της αλλά και στις αποδείξεις πληρωμής των ετών 2009 και 2010 (η γνησιότητα των οποίων δεν αμφισβητείται), προκύπτει ότι οι υπογραφές που έχουν τεθεί στα ως άνω βιβλία αδειών έχουν τεθεί από την ίδια την ενάγουσα. Επομένως, δεν δικαιούται αυτή να αξιώσει την πληρωμή αποζημίωσης (αστικής ποινής), ίσης με το διπλάσιο των αποδοχών της αδειάς και το σχετικό κονδύλιο της αγωγής κρίνεται αβάσιμο και απορριπτό. Περαιτέρω, η ενάγουσα δικαιούτο για αποδοχές αδειάς έτους 2009 το ποσό των 1.058,20 ευρώ (26 ημερομίσθια X 40,70 ημερομίσθιο), το οποίο και της έχει καταβληθεί, για το έτος το ποσό των 1.058,20 ευρώ (26 X 40,70 ημερομίσθιο), το οποίο και της έχει καταβληθεί, για το έτος 2011 το ποσό των 1.087,32 ευρώ (26 X 41,82 ημερομίσθιο), το οποίο και της έχει καταβληθεί, για το έτος 2012 το ποσό των 1.016,08 ευρώ (26 X 39,08), έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί το μεγαλύτερο ποσό των 1.254,60 ευρώ, συνεπώς ουδέν της οφείλεται, για το έτος 2013 το ποσό των 1.172,40 ευρώ (30 X 39,08), το οποίο και της έχει καταβληθεί. Για το έτος 2014 που καταγγέλθηκε η σύμβαση εργασίας της ενάγουσας δικαιούτο αυτή για αποδοχές

αδείας το ποσό των 1.172,40 ευρώ (30 X 39,08), το οποίο και της έχει καταβληθεί. Συνεπώς, για διαφορές αποδοχών αδείας η ενάγουσα δεν δικαιούται κανένα ποσό και το σχετικό κονδύλιο είναι απορριπτό ως ουσιαστικά αβάσιμο. Αναφορικά με το επίδομα αδείας των επίδικων ετών προέκυψε ότι η ενάγουσα δικαιούτο: α) για το έτος 2009 το ποσό των 529,10 ευρώ (13 ημερομίσθια X 40,70 ημερομίσθιο) το οποίο και της έχει καταβληθεί β) για το έτος 2010 το ποσό των 529,10 ευρώ (13 ημερομίσθια X 40,70 ημερομίσθιο) το οποίο και της έχει καταβληθεί γ) για το έτος 2011 το ποσό των 543,66 ευρώ (13 ημερομίσθια X 41,82 ημερομίσθιο), το οποίο και της έχει καταβληθεί δ) για το έτος 2012 το ποσό των 508,04 ευρώ (13 ημερομίσθια X 39,08 ημερομίσθιο) έναντι του οποίου της έχει καταβληθεί από την εναγομένη το μεγαλύτερο ποσό των 543,66 ευρώ ε) για το έτος 2013 το ποσό των 508,04 ευρώ (13 ημερομίσθια X 39,08 ημερομίσθιο), το οποίο και της έχει καταβληθεί στ) για το έτος 2014 το ποσό των 508,04 ευρώ (13 ημερομίσθια X 39,08 ημερομίσθιο), το οποίο και της έχει καταβληθεί.

Συνεπώς, για διαφορές επιδόματος αδείας η ενάγουσα δεν δικαιούται κανένα ποσό και το σχετικό κονδύλιο είναι απορριπτό ως ουσιαστικά αβάσιμο. Οι προαναφερόμενες καταβολές έναντι των αποδοχών και του επιδόματος - αδείας προκύπτουν από τις προσκομιζόμενες μισθοδοτικές καταστάσεις και τα βιβλία αδειών, όπου αναγράφεται το μεικτό ποσό των εν λόγω αποδοχών, σε συνδυασμό με τις προσκομιζόμενες αποδείξεις συναλλαγής της Τράπεζας ALPHA BANK για κατάθεση στον με αριθμό GR... λογαριασμό που τηρούσε στην άνω Τράπεζα η ενάγουσα, των καθαρών ποσών των άνω αποδοχών (αφαιρουμένων των κρατήσεων του εργαζομένου). Με βάση τα παραπάνω και αφού, όπως προαναφέρθηκε, τα ως άνω κεφάλαια μεταβιβάστηκαν με σχετικούς λόγους εφέσεως, κατ' άρθρ. 522 ΚΠολΔ, στο δευτεροβάθμιο Δικαστήριο στο σύνολό τους, ορθά το Εφετείο υπολόγισε το ύψος των ποσών που αντιστοιχούν στις ένδικες αξιώσεις της ενάγουσας, λαμβάνοντας υπόψη, ενόψει και της προταθείσας από την αναιρεσίβλητη ένστασης εξόφλησης αυτών στο σύνολό τους, τις καταβολές των ως άνω ποσών στην ενάγουσα, όπως αυτές προέκυπταν από τις προσκομιζόμενες μισθοδοτικές καταστάσεις, όπου αναγραφόταν το μεικτό ποσό των εν λόγω αποδοχών, σε συνδυασμό με τις υπογεγραμμένες από τη ενάγουσα αποδείξεις πληρωμής και τις προσκομιζόμενες αποδείξεις συναλλαγής της Τράπεζας ALPHA BANK για κατάθεση στον ως άνω λογαριασμό που τηρούσε στην άνω Τράπεζα η ενάγουσα, των καθαρών ποσών των άνω αποδοχών, αφαιρουμένων των κρατήσεων. Επομένως ο ανωτέρω λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί. Οι λοιπές αιτιάσεις της αναιρεσείουσας, που προβάλλονται ως πλημμέλειες από τον ίδιο αναιρετικό λόγο αναφέρονται στην ανάλυση του αποδεικτικού πορίσματος και σε επιχειρηματολογία του δικαστηρίου της ουσίας, που δεν ελέγχονται αναιρετικά, κατά το άρθρο 561 παρ. 1 ΚΠολΔ. Κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 11 περίπτ. γ' του ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται και εάν το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέσθηκαν και προσκόμισαν. Μεταξύ των αποδεικτικών μέσων που ιδρύουν τον κατά τη διάταξη

αυτή λόγο αναίρεσης είναι και η δικαστική ομολογία, ήτοι η παραδοχή πραγματικού γεγονότος επιβλαβούς για τον διάδικο που ομολογεί και η οποία κατά το άρθρο 352 του ΚΠολΔ αποτελεί πλήρη απόδειξη εναντίον του διαδίκου που ομολόγησε, ανεξαρτήτως της τηρητέας διαδικασίας. Ο ανωτέρω λόγος ιδρύεται όταν το δικαστήριο της ουσίας, καίτοι ο διάδικος επικαλέσθηκε ομολογία του αντιδίκου του περιεχόμενη στις προτάσεις του, εν τούτοις παρέλειψε να την εκτιμήσει και να την λάβει υπόψη του, παρόλο που πράγματι περιείχε συγκεκριμένη παραδοχή ενός κρίσιμου γεγονότος που αποτελούσε τη βάση ισχυρισμού του επικαλουμένου την ομολογία διαδίκου (ΑΠ 469/2009, 1336/2008). Εξ' άλλου κατά τη διάταξη του εδαφίου β' του άρθρου 261 του ΚΠολΔ, εφόσον δεν αμφισβητήθηκε η αλήθεια κάποιου πραγματικού ισχυρισμού, απόκειται στο δικαστή να κρίνει σε συνδυασμό με την τυχόν γενική άρνηση και το σύνολο των ισχυρισμών των διαδίκων, αν συνάγεται ομολογία ή άρνηση. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι προϋπόθεση συναγωγής της λεγόμενης έμμεσης ομολογίας του διαδίκου σε σχέση με συγκεκριμένο πραγματικό ισχυρισμό του αντιδίκου του είναι να μην αμφισβητήθηκε ειδικώς από εκείνον ο πραγματικός αυτός ισχυρισμός. Αν συντρέχει η αρνητική αυτή προϋπόθεση, η οποία και μόνο ελέγχεται από τον Άρειο Πάγο με επισκόπηση του δικογράφου των προτάσεων (άρθ. 561 παρ. 2 ΚΠολΔ), το δικαστήριο της ουσίας δικαιούται να κρίνει, ανελέγκτως ως προς τούτο, αν από το σύνολο των ισχυρισμών και τη γενική άρνηση που προβάλλεται συνάγεται ή όχι έμμεση ομολογία (ΑΠ 369/2008, 119/2008). Αν αντιθέτως υπάρχει τέτοια ειδική αμφισβήτηση και παρά ταύτα το δικαστήριο της ουσίας συνήγαγε ομολογία, υποπίπτει στη πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθ. 11 περ. β' του ΚΠολΔ, δηλαδή εκείνη της παρά το νόμο λήψης απόδειξης που δεν προσκομίσθηκε. Στην προκειμένη περίπτωση η αναιρεσείουσα, με τον ίδιο ως άνω πρώτο λόγο, κατά το τέταρτο σκέλος του, καθώς και τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, υπό την επίκληση του αριθμού 11 περ. γ του άρθρου 559 του ΚΠολΔ, αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση την πλημμέλεια της μη λήψης υπόψη της δικαστικής ομολογίας της αναιρεσίβλητης εταιρείας περί της βασιμότητας των ισχυρισμών της (αναιρεσείουσας) ότι κατά τα έτη 2009, 2010 και 2011 δεν έλαβε τις ετήσιες άδειές της στο σύνολό τους και ότι εργάσθηκε τις αναφερόμενες ημέρες Σαββάτου και Κυριακής, η οποία (ομολογία) συνήγετο από τη ρητή παραδοχή στις προτάσεις της αναιρεσίβλητης, ότι η αναιρεσείουσα - ενάγουσα πραγματοποίησε 93 ημέρες εργασίες για το διάστημα από 1-1-2009 έως 30-4-2009, 540 ημέρες εργασίας για το διάστημα από 1-5-2009 έως 28-2-2011, 100 ημέρες εργασίας για το διάστημα από 1-3-2011 έως 30-6-2011 και 183 ημέρες εργασίας από 1-7-2011 έως 14-2-2012, την οποία (δικαστική ομολογία) προέβαλε με τις προτάσεις της σε αντίκρουση της εφέσεως της αναιρεσείουσας και την οποία αν το Εφετείο λάμβανε υπόψη του θα έπρεπε να δεχθεί: Α) ότι πραγματοποίησε στο πενθήμερο εργασίας: α) για το διάστημα από 1-5-2009 έως 28-2-2011, 540 ημέρες εργασίας και ειδικότερα τον Αύγουστο 2009, 27 ημέρες εργασίας, το Σεπτέμβριο 2009, 25 ημέρες εργασίας και τον Ιούνιο του 2010, 26 ημέρες εργασίας και β) για το διάστημα από 1-7-2011 έως 14-2-2012, 183 ημέρες εργασίας και ειδικότερα τον Αύγουστο, 23 ημέρες εργασίας

και όχι ότι βρισκόταν σε άδεια αναψυχής και ότι δεν πραγματοποίησε καμία ημέρα εργασίας κατά τα διαστήματα από 31-8-2009 έως 29-9-2009, από 1-6-2010 έως 30-6-2010 και από 1-8-2011 έως 31-8-2011, που αντίστοιχα δέχθηκε και Β) ότι πραγματοποίησε σε Σάββατα και Κυριακές (εκτός πενθημέρου): α) για το διάστημα εργασίας από 1-1-2009 έως 30-4-2009, 9 ημέρες εργασίας, β) για το διάστημα από 1-5-2009 έως 28-2-2011, 78 ημέρες εργασίας, γ) από 1-3-2011 έως 30-6-2011, 16 ημέρες εργασίας και δ) για το διάστημα από 1-7-2011 έως 14-2-2012, 25 ημέρες. Από την επισκόπηση των προτάσεων της αναιρεσίβλητης τόσο στο πρωτοβάθμιο, όσο και στο δευτεροβάθμιο Δικαστήριο, προκύπτει ότι η τελευταία ρητώς ισχυρίστηκε ότι η αναιρεσείουσα έλαβε τον αριθμό ημερών αδείας που επιθυμούσε κατά την επίδικη χρονική περίοδο και ότι ουδέποτε εργάστηκε Σάββατα ή Κυριακές και συνεπώς αμφισβήτησε τη βασιμότητα των ισχυρισμών της αναιρεσείουσας για την μη χορήγηση της ετήσιας άδειας σε αυτή κατά την ίδια χρονική περίοδο και για εργασία της τα Σάββατα και τις Κυριακές, οι δε ισχυρισμοί της αυτοί δεν αντιβαίνουν κατά λογική ακολουθία στην παραδοχή στις προτάσεις της ότι η αναιρεσείουσα - ενάγουσα πραγματοποίησε 93 ημέρες εργασίες για το διάστημα από 1-1-2009 έως 30-4-2009, 540 ημέρες εργασίας για το διάστημα από 1-5-2009 έως 28-2-2011, 100 ημέρες εργασίας για το διάστημα από 1-3-2011 έως 30-6-2011 και 183 ημέρες εργασίας από 1-7-2011 έως 14-2-2012, αφού, από το όλο περιεχόμενο των προτάσεών της, στις οποίες γίνεται αναφορά και στις προσκομιζόμενες μισθολογικές καταστάσεις, συνάγεται ότι οι πιο πάνω αριθμοί, αφορούν ημέρες ασφάλισης και όχι ημέρες εργασίας. Κατά συνέπεια το Εφετείο ορθώς δεν συνήγαγε από τις προτάσεις της αναιρεσίβλητης δικαστική ομολογία περί της μη χορήγησης του ετήσιας άδειας στην αναιρεσείουσα και εργασίας της κατά τα Σάββατα και τις Κυριακές κατά το επίδικο διάστημα και ως εκ τούτου οι ανωτέρω λόγοι είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Κατά το άρθρο 559 αρ. 9 περ. γ` ΚΠολΔ, αναίρεση επιτρέπεται αν το δικαστήριο άφησε αίτηση αδίκαστη. Ως "αίτηση" κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, νοείται κάθε αυτοτελής αίτηση των διαδίκων, με την οποία ζητείται η παροχή εννόμου προστασίας, υπό οιαδήποτε μορφή της, που δημιουργεί εκκρεμότητα δίκης, και ιδίως η αγωγή, η ανταγωγή, η κυρία παρέμβαση, η αυτοτελής πρόσθετη παρέμβαση, η ανακοπή ή τριτανακοπή και τα ένδικα μέσα. Τέτοια αίτηση είναι επίσης αυτή με την οποία ο διάδικος ζητεί τη διενέργεια υποχρεωτικής για το δικαστήριο διαδικαστικής πράξης, όπως είναι και η αίτηση επίδειξης εγγράφου σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 450 παρ. 2 και 451 παρ. 1 ΚΠολΔ (ΑΠ 123/2016, 808/2015), η οποία, όμως, προϋποθέτει ότι το δικαστήριο εισήλθε στην έρευνα της ουσίας της υπόθεσης, αφού κατά τις τελευταίες αυτές διατάξεις η επίδειξη μπορεί να ζητηθεί για έγγραφα που μπορούν να χρησιμεύσουν για απόδειξη καθώς και ότι η αίτηση προβάλλεται παραδεκτά και είναι ορισμένη (ΑΠ 687/2017, 429/2017). Εξάλλου, από το άρθρο 450 ΚΠολΔ προκύπτει ότι, κάθε διάδικος υποχρεούται να επιδείξει τα έγγραφα, τα οποία κατέχει και τα οποία μπορούν να χρησιμεύσουν για απόδειξη. Ο αντίδικος του κατέχοντος το έγγραφο, εφ' όσον δικαιολογεί έννομο συμφέρον, μπορεί να ζητήσει την επίδειξη του εγγράφου με τις

προτάσεις του ακόμη και για πρώτη φορά ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Έτσι, αν η αίτηση επίδειξης εγγράφου διαλαμβάνει επίκληση της κατοχής του εγγράφου από τον αντίδικο, και εφόσον το έγγραφο προσδιορίζεται με σαφήνεια και ακρίβεια ως προς τα στοιχεία και το περιεχόμενό του (ΑΠ 567/2021, 123/2016, 808/2015, 43/2013), εκτίθενται δε και τα περιστατικά από τα οποία να προκύπτει το έννομο συμφέρον του αιτούντος, δηλαδή ότι το έγγραφο είναι πρόσφορο προς άμεση ή έμμεση απόδειξη λυσιτελούς ισχυρισμού του αιτούντος ή προς ανταπόδειξη τέτοιου ισχυρισμού του αντιδίκου του (ΑΠ 579/2015, 168/2015, 1249/2009), τότε το δικαστήριο, παραλείποντας να αποφανθεί για την αίτηση αυτή, υποπίπτει στην εκ του αριθ. 9 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, πλημμέλεια. Στην προκείμενη περίπτωση, με τον δεύτερο λόγο της αιτήσεως αναιρέσεως αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η από το άρθρο 559 αριθ. 9 εδ. γ' ΚΠολΔ πλημμέλεια, ότι το Εφετείο παρέλειψε να αποφανθεί επί του αιτήματος της αναιρεσεύουσας, που υποβλήθηκε με τις προτάσεις της, να υποχρεωθεί να επιδείξει το τηρούμενο με βάση το άρθρο 13 του Ν. 3846/2010 ειδικό βιβλίο υπερωριών των επίδικων ετών από 2009 έως 2014, από το οποίο θα αποδεικνυόταν η υπερεργασία, η υπερωριακή τους εργασία και η εργασία τους σε Σάββατα και Κυριακές. Από την επισκόπηση των προτάσεων της αναιρεσεύουσας στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, προκύπτει ότι η αναιρεσεύουσα υπέβαλε το αίτημα να υποχρεωθεί η αναιρεσίβλητη να επιδείξει-προσκομίσει το ως άνω ειδικό βιβλίο υπερωριών, το οποίο αυτή υποχρεούτο με βάση το άρθρο 13 του Ν. 3846/2010 να τηρεί, από το οποίο θα αποδεικνυόταν ο ως άνω ισχυρισμός της περί υπερεργασίας, υπερωριακής εργασίας και εργασίας σε Σάββατα και Κυριακές. Το αίτημα όμως αυτό, όπως υποβλήθηκε ήταν απαράδεκτο, αφού, η αναιρεσεύουσα δεν ισχυρίστηκε ότι πράγματι η αναιρεσίβλητη κατείχε τέτοιο βιβλίο και ότι θα μπορούσε να επιδειχθεί αυτό στο Δικαστήριο, ενώ δεν προσδιόρισε ειδικότερα και με σαφήνεια το περιεχόμενο του βιβλίου αυτού, ούτε και το σημείο του, το οποίο ήταν χρήσιμο για την απόδειξη των ως άνω ισχυρισμών της αναιρεσεύουσας και το περιεχόμενο του τμήματος αυτού που αφορούσε την αναιρεσεύουσα (σημειωτέον ότι η αναιρεσίβλητη εταιρεία απασχολούσε 160 εργαζόμενους). Επομένως το Εφετείο, το οποίο δεν απάντησε στο αίτημα αυτό της αναιρεσεύουσας δεν υπέπεσε στην πλημμέλεια του αριθ. 9 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ., που προβάλλεται με τον ως άνω λόγο της αναιρέσεως, ο οποίος κατ' ακολουθίαν είναι αβάσιμος και απορριπτέος. Τέλος η αναιρεσεύουσα, με τον πρώτο, κατά το δεύτερο και τρίτο σκέλος του λόγου, αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση την από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ πλημμέλεια, συνιστάμενη στο ότι το Εφετείο, κατ' εσφαλμένη εφαρμογή των διατάξεων της υπ' αριθμ. 19040/1981 ΥΑ (Οικονομικών και Εργασίας), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1082/1980 και του ΑΝ 539/1945, υπολόγισε το δικαιούμενο για το έτος 2012 επίδομα εορτών Πάσχα, τις αποδοχές και το επίδομα αδείας 2012 με βάση το αναφερόμενο μικρότερο σε σχέση με εκείνο που η ίδια δέχθηκε ως καταβαλλόμενο μεγαλύτερο ημερομίσθιο. Από το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει πράγματι ότι, ενώ αυτή δέχθηκε ότι για το διάστημα από 1-7-2011 έως 31-7-2012, η αναιρεσίβλητη κατέβαλλε στην

αναιρεσεύουσα ημερομύσθιο 41,82 ευρώ, υπολόγισε στη συνέχεια το επίδομα εορτών Πάσχα έτους 2012, τις αποδοχές αδειάς και επίδομα αδειάς 2012 με βάση ημερομύσθιο 39,08 ευρώ, δεχόμενo έτσι ότι, α) το δικαιούμενο επίδομα Πάσχα έτους 2012 ανέρχεται στο ποσό των 610,62 ευρώ (ημερομύσθιο 39,08 X 15 X 1,04166), ενώ έπρεπε να δεχθεί ότι ανέρχεται στο ποσό των 653,43 ευρώ (41,82 X 15 X 1,04166), έναντι του οποίου, όπως δέχθηκε (η προσβαλλόμενη απόφαση), της έχει καταβληθεί το μεγαλύτερο ποσό των 637 ευρώ. Επομένως της οφείλεται το ποσό των 16,33 ευρώ (637,10 μείον 653,43), β) ότι για αποδοχές αδειάς έτους 2012 δικαιούται το ποσό των 1016,08 ευρώ (26 X 39,08 ευρώ), ενώ έπρεπε να δεχθεί ότι δικαιούται το ποσό των 1087,32 ευρώ (41,82X26). Όμως, όπως δέχθηκε, της έχει καταβληθεί το ποσό των 1.254,60 ευρώ και συνεπώς ουδέν της οφείλεται για την αιτία αυτή και γ) ότι για το επίδομα αδειάς έτους 2012 δικαιούται το ποσό των 508,04 ευρώ (13 ημερομύσθια X 39,08 ευρώ), ενώ έπρεπε να δεχθεί ότι δικαιούται το ποσό των 543,66 ευρώ (41,82X13). Όμως, όπως δέχθηκε, της έχει καταβληθεί το ποσό των 543,66 ευρώ και συνεπώς ουδέν της οφείλεται. Στη συνέχεια το Εφετείο, κάνοντας δεκτό το σχετικό λόγο της από 12-11-2018 εφέσεως της εναγομένης, εξαφάνισε την εκκαλούμενη 1830/2018 απόφαση, με την οποία είχαν επιδικαστεί στην ενάγουσα τα αναφερόμενα σ' αυτή μεγαλύτερα για τις ανωτέρω αιτίες ποσά και αφού κράτησε την υπόθεση και δίκασε επί της από 4-7-2014 αγωγής ως προς τα ανωτέρω κεφάλαια, απέρριψε αυτή ως αβάσιμη κατ' ουσίαν. Κρίνοντας κατά τα παραπάνω το Εφετείο και υπολογίζοντας το δικαιούμενο για το έτος 2012 επίδομα εορτών Πάσχα με βάση το αναφερόμενο ημερομύσθιο των 39,08 ευρώ και όχι με βάση το ορθό καταβαλλόμενο των 41,82 ευρώ, έσφαλε περί την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων. Όσον αφορά τα ποσά που αντιστοιχούν στις αποδοχές αδειάς και επιδόματα αδειάς έτους 2012, όπως προαναφέρθηκε, έχουν καταβληθεί και ουδέν οφείλεται. Επομένως, ο ως άνω λόγος αναιρέσεως πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος κατ' ουσίαν και να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, στην έκταση που καθορίζεται με τον λόγο αυτό, και μόνο ως προς το κεφάλαιο που αφορά το επίδομα εορτών Πάσχα έτους 2012 και ως προς το κεφάλαιο των δικαστικών εξόδων. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 580 παρ.3 εδ. α' ΚΠολΔ, όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο τρίτο ν.4335/2015, "Αν ο Άρειος Πάγος αναιρέσει την απόφαση για οποιονδήποτε άλλο λόγο, εκτός από εκείνους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, μπορεί να κρατήσει την υπόθεση και να τη δικάσει, αν κατά την κρίση του δεν χρειάζεται άλλη διευκρίνιση".

Εν προκειμένω, μετά την αναίρεση, αναβιώνει η εκκρεμοδικία επί της από 12-11-2018 εφέσεως της εναγομένης-αναιρεσίβλητης (η οποία είχε συνεκδικαστεί με την από 5-11-2018 έφεση της ενάγουσας και ήδη αναιρεσεύουσας) ως προς το ανωτέρω ζήτημα. Αφού δε η υπόθεση δεν χρήζει περαιτέρω έρευνας, πρέπει να κρατηθεί από το Τμήμα τούτο και να γίνει δεκτή η ως άνω έφεση στην έκταση του αντιστοίχου λόγου αυτής. Κατόπιν, πρέπει να εξαφανισθεί αναλόγως η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου και αφού κρατηθεί και δικαστεί η ένδικη ως άνω αγωγή, να γίνει αυτή δεκτή κατά το αίτημά της περί επιδίκασης επιδόματος εορτών Πάσχα

έτους 2012 και να υποχρεωθεί η αναιρεσίβλητη, ως εναγομένη, να καταβάλει στην αναιρεσεύουσα - ενάγουσα το ποσό των δέκα έξι ευρώ και τριάντα τριών λεπτών (16,33), με το νόμιμο τόκο αφότου το κονδύλιο αυτό κατέστη απαιτητό. Τέλος πρέπει τα δικαστικά έξοδα του πρώτου και του δευτέρου βαθμού δικαιοδοσίας και της προκειμένης δίκης να συμψηφισθούν καθ' ολοκληρίαν μεταξύ των διαδίκων λόγω της εν μέρει νίκης και ήττας εκάστου (άρθρα 176, 178 παρ. 1 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την υπ' αριθμ. 1543/2020 απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών, κατά το αναφερόμενο στο σκεπτικό μέρος.

Κρατεί και εκδικάζει την υπόθεση.

Δέχεται την από 12-11-2018 έφεση της εναγομένης κατ' ουσίαν.

Εξαφανίζει την υπ' αριθμ. 1830/2018 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά το κεφάλαιο αυτής που αφορά το επίδομα εορτών Πάσχα έτους 2012 ως και κατά το κεφάλαιο των δικαστικών εξόδων.

Δέχεται την από 4-7-2014 αγωγή κατά το μέρος αυτό. Υποχρεώνει την εναγομένη και ήδη αναιρεσίβλητη να καταβάλει στην ενάγουσα και ήδη αναιρεσεύουσα το ποσό των δέκα έξι ευρώ και τριάντα τριών λεπτών (16,33), νομιμοτόκως αφότου τούτο κατέσται απαιτητό μέχρι εξοφλήσεως.

Συμψηφίζει καθ' ολοκληρίαν τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 3 Μαΐου 2022.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 7 Ιουλίου 2022.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ